

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۹۹۰

کرم

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۹۹۰، «صوم» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «صوم» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «صوم» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۹۹۰
ریشه	صوم
تعداد تکرار	۱۴
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۱۴۴

فهرست مشتقات

۱. فَصِيَّامٌ (۴)	۷. صَوْمًا (۱)	۴. الصِّيَامُ (۱)	۱. الصَّائِمَاتِ (۱)
	۸. صِيَامًا (۱)	۵. الصِّيَامِ (۱)	۲. الصَّائِمِينَ (۱)
۱۱. فَلْيَصُمْهُ (۱)	۹. صِيَامٍ (۱)	۶. تَصُومُوا (۱)	۳. الصِّيَامِ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۱۷. کون (۱۳)	۸۸. عقد (۱)	۵۹. ستت (۱)	۳۰. حجج (۶)	۱. اجر (۲)
۱۱۸. لبس (۴)	۸۹. عكف (۲)	۶۰. سجد (۴)	۳۱. حدد (۳)	۲. احد (۱)
۱۱۹. لعل (۵)	۹۰. علم (۶)	۶۱. سفر (۲)	۳۲. حرر (۴)	۳. اخذ (۲)
۱۲۰. لغو (۱)	۹۱. عمد (۱)	۶۲. سكن (۴)	۳۳. حرم (۳)	۴. اخر (۲)
۱۲۱. لیل (۴)	۹۲. عمر (۴)	۶۳. سلف (۱)	۳۴. حصر (۲)	۵. اذی (۲)
۱۲۲. متع (۲)	۹۳. عود (۱)	۶۴. سلم (۶)	۳۵. حضر (۲)	۶. اكل (۳)
۱۲۳. مثل (۱)	۹۴. عین (۱)	۶۵. سود (۲)	۳۶. حفظ (۵)	۷. الله (۲۹)
۱۲۴. مرض (۴)	۹۵. غفر (۲)	۶۶. شدد (۲)	۳۷. حکم (۲)	۸. الم (۱)
۱۲۵. مسس (۱)	۹۶. فجر (۲)	۶۷. شرب (۳)	۳۸. حلف (۱)	۹. اله (۲۹)
۱۲۶. نذر (۱)	۹۷. فدی (۴)	۶۸. شکر (۲)	۳۹. حلق (۲)	۱۰. امر (۱)
۱۲۷. نزل (۱)	۹۸. فرج (۲)	۶۹. شهد (۱)	۴۰. حلل (۴)	۱۱. امن (۱۶)
۱۲۸. نسك (۲)	۹۹. فرق (۱)	۷۰. شهر (۴)	۴۱. خشع (۴)	۱۲. انس (۴)
۱۲۹. نسو (۲)	۱۰۰. قبل (۲)	۷۱. صبر (۴)	۴۲. خطء (۲)	۱۳. انن (۷)
۱۳۰. نعم (۱)	۱۰۱. قتل (۵)	۷۲. صدق (۱۱)	۴۳. خون (۲)	۱۴. اهل (۵)
۱۳۱. نفس (۲)	۱۰۲. قرآن (۱)	۷۳. صوم (۶)	۴۴. خیر (۳)	۱۵. اون (۲)
۱۳۲. نقم (۲)	۱۰۳. قرء (۱)	۷۴. صید (۱)	۴۵. خیط (۴)	۱۶. اوی (۳)
۱۳۳. هدی (۱۰)	۱۰۴. قرب (۲)	۷۵. طعم (۵)	۴۶. ذکر (۴)	۱۷. ائی (۳)
۱۳۴. وبل (۱)	۱۰۵. قرر (۱)	۷۶. طوع (۲)	۴۷. ذوا (۱)	۱۸. ابي (۵)
۱۳۵. وثق (۱)	۱۰۶. قنت (۴)	۷۷. طوق (۱)	۴۸. فوق (۱)	۱۹. بشر (۵)
۱۳۶. وجد (۵)	۱۰۷. قول (۱)	۷۸. عدد (۶)	۴۹. رجع (۲)	۲۰. بغی (۲)
۱۳۷. وحد (۱)	۱۰۸. قوم (۲)	۷۹. عدل (۲)	۵۰. رحم (۱)	۲۱. بلغ (۳)
۱۳۸. ودی (۱)	۱۰۹. کبر (۱)	۸۰. عدو (۱)	۵۱. رسل (۱)	۲۲. بیض (۲)
۱۳۹. وسط (۱)	۱۱۰. کتب (۴)	۸۱. عذب (۱)	۵۲. رفت (۲)	۲۳. بین (۸)
۱۴۰. وقی (۵)	۱۱۱. کثر (۲)	۸۲. عزز (۱)	۵۳. رقب (۴)	۲۴. تبع (۲)
۱۴۱. وله (۲۹)	۱۱۲. کسو (۱)	۸۳. عسر (۱)	۵۴. رمضان (۱)	۲۵. تمم (۴)
۱۴۲. یسر (۵)	۱۱۳. کعبه (۱)	۸۴. عشر (۳)	۵۵. رود (۲)	۲۶. توب (۳)
۱۴۳. یمن (۴)	۱۱۴. کفر (۴)	۸۵. عظم (۲)	۵۶. رُئس (۴)	۲۷. ثلث (۳)
۱۴۴. یوم (۷)	۱۱۵. کلم (۱)	۸۶. عفو (۳)	۵۷. رئی (۱)	۲۸. جزی (۱)
	۱۱۶. کمل (۳)	۸۷. عقب (۲)	۵۸. سبع (۲)	۲۹. حتی (۴)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۸۳} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
۲. {البقرة - ۱۸۴} أَيَّاماً مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْراً فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ
۳. {البقرة - ۱۸۵} شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِيُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِيُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۴. {البقرة - ۱۸۷} أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لِيَاسِ لَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ
۵. {البقرة - ۱۸۷} أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لِيَاسِ لَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ
۶. {البقرة - ۱۹۶} وَأَتُمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضاً أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
۷. {البقرة - ۱۹۶} وَأَتُمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضاً أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
۸. {النساء - ۹۲} وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِناً إِلَّا خَطأً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِناً خَطأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوًّا لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فِدْيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً
۹. {المائدة - ۸۹} لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّعْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَمَا رُئِيَ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۱۰. {المائدة - ۹۵} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنتُمْ حُرْمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمُ مُتَعَمَّداً فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ بِحَيْثُ بِهِ ذَرَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بِالْبِغْيَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَاماً لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ
۱۱. {مريم - ۲۶} فَكُلْ وَاشْرَبْ وَقَرَىٰ عَيْنًا قَامًا تَرِيًّا مِنَ الْبَيْتِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْماً فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا
۱۲. {الأحزاب - ۳۵} إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَائِشِعِينَ وَالْخَائِشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً
۱۳. {الأحزاب - ۳۵} إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَائِشِعِينَ وَالْخَائِشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً
۱۴. {المجادلة - ۴} فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فإِطْعَامُ سِتِّينَ مَسْكِيناً ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ